

Základní škola a Mateřská škola Úterý, okres Plzeň-sever,
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ
VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

.....
razítko

DĚTI SE UČÍ TOMU, V ČEM ŽIJÍ

Žije-li dítě v prostředí výtek,
naučí se odsuzovat.

Žije-li dítě v prostředí nepřátelství,
naučí se útočit.

Žije-li dítě v prostředí zahanbování,
naučí se cítit provinile.

Žije-li dítě v prostředí tolerance,
naučí se být trpělivé.

Žije-li dítě v prostředí povzbuzování,
naučí se důvěřovat si.

Žije-li dítě v prostředí chvály,
naučí se oceňovat.

Žije-li dítě v prostředí slušnosti,
naučí se být čestné.

Žije-li dítě v prostředí bezpečí,
naučí se věřit.

Žije-li dítě v prostředí spokojenosti,
naučí se mít rádo.

Název právního subjektu :

Základní škola a Mateřská škola Úterý, okres Plzeň-sever, příspěvková organizace

Adresa školy: **ZŠ a MŠ Úterý**
 Úterý 16
 330 40

Telefon : **373 312 216**

IČO školy: **60611171**

Kapacita : 40 žáků

Druh zařízení : školské zařízení pro zájmové vzdělávání

Počet oddělení : 1

Do ŠD docházejí žáci ZŠ Úterý

Charakteristika:

- ŠD se nachází v budově ZŠ a MŠ Úterý
- Zřizovatelem školy je MÚ Úterý

Vydal: Mgr. Brychta Vlastimil

Zpracovala : Zdražilová Ludmila

Platnost: od 2. 9. 2013

Projednáno a schváleno na pedagogické radě: 30. 8. 2013

1. Materiální podmínky

Školní družina je v budově školy. Pro svoji činnost má dvě samostatné místnosti . Ke své činnosti pravidelně využívá všech prostor školy - počítačovou učebnu, třídy, školní jídelnu, učebnu hudební výchovy, tělocvičnu a školní hřiště. K vybavení ŠD patří nábytek určený na pomůcky na výtvarné, pracovní a tělovýchovné činnosti, didaktické pomůcky, knihy, hry atd. Do základního zařízení ŠD patří také stoly určené na kreslení a různorodé vyrábění. Inventář ŠD obsahuje různé hry, které jsou každoročně doplňovány.

2. Personální podmínky

Ve školní družině pracuje 1 vychovatelka na částečný úvazek. V případě nepřítomnosti určí ředitel školy zástup jiným pedagogickým pracovníkem.

Vzdělávání vychovatelky:

účast na seminářích Krajského centra vzdělávání a jazykové školy v Plzni
vzdělávání v oblasti státní informační politiky ve vzdělávání – školení úrovně

„Z“, „P“

samostudium - informatorium
- moderní vyučování
- literatura zabývající se problematikou prevence sociálně patologických jevů
- literatura s problematikou enviromentální výchovy
- nově vycházející odborná pedagogická literatura z učitelské knihovny
- legislativa
- učitelské noviny

3. Ekonomické podmínky

Úvazek ve školní družině se odvíjí od počtu žáků, které jsou do ŠD přihlášeny. Krajským úřadem nám přidělený úvazek je 0.80 pedagog. pracovníka. Tomuto úvazku odpovídají i finanční prostředky.

4. Provozní doba

Pravidelný provoz je v době školního vyučování.

Ranní ŠD		7:00 - 7:45 hod.
Odpolední ŠD	Po	11:35- 16:00 hod.
	Út	11.35 - 16:00 hod.
	St	11.35 - 16:00 hod.
	Čt	11.35 - 16:00 hod.
	Pá	12.30 - 16:00 hod.

5. Podmínky přijímání uchazečů

Přijímání účastníků činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- Činnost ŠD je určena primárně pro žáky 1. – 3. ročníku ZŠ Úterý, u žáků 4. a 5. ročníku je dávana přednost dojíždějícím žákům
- Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky podepsané zákonným zástupcem
- Do ŠD je dítě přihlašováno vždy jen na jeden školní rok
- Doklad o ukončení školního roku ve školní dužině se nevydává

Školní družina je určena pro žáky ZŠ Úterý. Do školní družiny se přihlašují žáci školy na základě vyplněné písemné přihlášky do ŠD podepsané zákonným zástupcem žáka. Do ŠD je dítě přihlašováno vždy na jeden rok.

Odhlásit žáka lze pouze písemně na předtisku školy. Toto písemné odhlášení musí přesně stanovit datum ukončení docházky do ŠD a musí být podepsáno zákonným zástupcem žáka.

Ředitel školy může též vyloučit žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo jiným významným projevem poruší kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. Důvodem může být i opakované neplacení úplaty za zájmové vzdělávání.

Omlouvání žáků ze ŠD provádí písemně zákonný zástupce žáka na předtisku školy.

6. Docházka

Žáci přicházejí a odcházejí v čase uvedeném na písemné přihlášce do ŠD. Žák buď odchází sám nebo je předáván zákonnému zástupci, případně osobám určeným zákonným zástupcem. V případě změny v odchodu přinese žák písemnou žádost od zákonného zástupce nebo jej může zákonný zástupce vyzvednout osobně.

Do družiny mohou být umístěni též žáci, kteří do ní nejsou přihlášení a to v případě, nepřesáhne –li v danou dobu počet žáků 25. Také žáci nepravidelně docházející přinesou písemnou zprávu o čase a způsobu odchodu žáka.

Dojde-li k nevyzvednutí žáka, který neodchází sám, pokusí se vychovatelka telefonicky kontaktovat zákonné zástupce, případně osobu, která má žáka vyzvedávat a vyčká jeho příchodu. Nestane-li se tak, kontaktuje vychovatelka ředitele školy a vyčká s žákem až do učinění dalších opatření.

7. Úplata za zájmové vzdělávání

Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena ve Vnitřním řádu ŠD. Měsíční poplatek činí Kč 100,- (celodenní provoz), Kč 50,- (částečný provoz). Úplata se hradí pololetně, I. pololetí do 30. září 2013, II. pololetí do 30. ledna 2014. Bezdůvodné neuhrazení úplaty v řádném termínu může být důvodem pro vyřazení žáka ze ŠD.

Úplata bude provedena hotovostně proti stvrzení vychovatelce ŠD.

8. Bezpečnost práce a ochrana zdraví

- žáci ŠD se řídí pokyny vychovatelky, Školním řádem a Vnitřním řádem školní družiny
- žáci jsou na začátku školního roku seznámeni se všeobecnými podmínkami dodržování Školního řádu, Vnitřního řádu ŠD a bezpečností při pobytu ve ŠD
- dodržují bezpečnostní předpisy, se kterými byli seznámeni
- na rizika jsou průběžně před jednotlivými činnostmi upozorňováni
- chovají se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani svých spolužáků
- žáci se chovají ohleduplně, přátelsky, vzájemně si pomáhají
- pokud žák narušuje soustavně činnost ŠD, může být rozhodnutím ředitele školy z družiny vyloučen
- každé zranění, či úraz, k němuž dojde ve třídě, na hřišti nebo na vycházce hlásí ihned vychovatelce, ta hlásí úraz řediteli školy
- žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči

- každý žák opatruje majetek školy. Váží si věcí, které patří jemu nebo spolužákům
- do ŠD není dovoleno žákům nosit cenné věci ani větší obnosy peněz.
- dojde-li k poškození majetku, oznámí tuto skutečnost vychovatelce
- žák bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští. O přestávkách neopouští budovu školy a při pobytu venku se samovolně nevzdalují
- doba pobytu ve ŠD se řídí údaji na písemné přihlášce
- vychovatelka je pravidelně proškolená v oblasti BOZP, PO

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že budova školy není bezbariérová, nejsme schopni zajistit prostředí pro žáky s poruchami hybnosti – vozíčkáře. Pro ostatní žáky s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky:

Personální oblast

- zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- dostatečné personální zajištění aktivit

Technická oblast

- eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

Materiální oblast

- zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

Organizační oblast

- vymezit formy integrace
- spolupracovat s rodiči či jinými zákonnými zástupci
- využívat poradenské pomoci psycholožky PPP, SPC
- informovat odbornou i laickou veřejnost o nabídce integrace
- pokusit se navázat spolupráci s organizacemi, které se prací s postiženými zabývají

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich zařazení do volno časových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj **mimořádně nadaných žáků**. Jsou to tyto možnosti:

- ❖ aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence
- ❖ možnost a způsob zařazení žáka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- ❖ odborná připravenost pedagogických pracovníků

Vychovatelka nemá danou specializaci, spolupracuje s výchovným poradcem. Rozvoj talentovaných jedinců – škola nabízí další doplňkové aktivity v oblasti zájmu dětí - kroužky.

10. Formy vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině probíhá v souladu s vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání především formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti.

Naše školní družina realizuje i příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou činnost. Nabízí i činnost spontánní a individuální práci - zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v odděleních ŠD .

Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně

Zahrnuje všechny mimořádné akce – Drakiáda, diskotéky, Velikonoce, Masopust, rozsvícení stromu, vánoční besídka, Den matek, Masopust, výstavy, pexesománie, piškvorkiáda, apod.

Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů, organizace a garance postupových soutěží. Práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

Nabídky spontánních činností

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se žák mohl samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

11. Motivace a hodnocení

Každá činnost je motivována na jejím začátku, případně i v průběhu a na konci je zhodnocena. Je využíváno vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. Při hodnocení jsou zohledňovány individuální dispozice žáků, je oceňována snaha, pokrok a kreativita.

Každý žák má své portfolio, které obsahuje průkazné materiály o mimoškolních aktivitách, výběr prací je závislý na žácích.

Význam portfolio:

- ❖ umožňuje zpětnou vazbu o průběhu a výsledcích činnosti žáka
- ❖ poskytuje informaci pro žáka, jak může dosáhnout lepších výsledků
- ❖ monitoruje individuální pokrok, zvyšuje vnitřní motivaci
- ❖ umožňuje dlouhodobost a komplexnost hodnocení

12. Spolupráce

S rodiči

Předávání informací rodičům provádí vychovatelka ŠD při vyzvedávání žáků, při konzultačních dnech nebo písemně (**využije školní notýsek pro sdělení**).

ŠD se podílí na přípravě všech akcí školy (besídka, Masopust, vítání občánků, rozsvícení stromu, maškarní rej, výlety, Drakiáda, Pexesománie, atd.).

S pedagogickými pracovníky školy

Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje s vyučujícími žáků, je členem pedagogické rady.

V případě nepřítomnosti vychovatelky je zastupována jiným pedagogickým pracovníkem školy; i ona v případě potřeby může zastoupit učitele.

S MŠ Úterý

Žáci se podílejí na výrobě dárkových předmětů pro děti z MŠ, které se účastní zápisu do 1.ročníku.

13. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti.

14. Obsah vzdělávání v ŠD, časový plán a konkrétní cíle vzdělávání

Obsah vzdělávání ve školní družině je rozdělen do čtyř období (jaro, léto, podzim, zima), které jsou rozpracovány a obsahují další činnosti.

Při volbě témat činností v naší školní družině vycházíme mimo jiné také z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Rozvíjíme poznatky, zkušenosti a dovednosti získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Do okruhu témat činností ve školní družině jsou zařazena také průřezová témata a to především týkající se osobnostní a sociální výchovy, enviromentální výchovy, multikulturní a mediální výchovy. Dalším důležitým průřezovým tématem, které není vymezeno Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, ale je do činností školní družiny zařazeno, je výchova k trávení volného času.

Období	Cíle	Výstupy	Aktivity
Jaro, léto, podzim zima	pravidla chování ve škole, seznámení s prostředím ŠD, ŠJ a ZŠ.	objektivně hodnotí své chování a dovede přijímat jeho důsledky	Naše škola

Vytváření kladných vztahů mezi žáky, vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem	zná pravidla soužití, umí naslouchat druhým, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuze, odmítá hrubé zacházení	Hry
vedení žáků k zodpovědnému přístupu ke školním povinnostem	vybírání vhodné metody a strategie, vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislosti, dokončí rozdělanou práci, rozvíjí slovní zásobu a fantazii, udržuje pořádek kolem sebe	Příprava na vyučování - didaktické hry
vytváření kladného vztahu k přírodě	má kladný vztah k přírodě, zná informace o ochraně přírody, změny v přírodě	Vycházky do přírody
rodina a její funkce	zná vztahy v rodině, zaměstnání rodičů, rodinné zážitky	Rodina
upevňování hygienických návyků, správné stolování	seznámení se zdravým životním stylem - stravovací návyky, pitný režim, hygienické návyky	besedy, příprava jednoduchých pokrmů, stolování ve školní jídelně

	vést žáky k tvořivosti, utvářet pracovní návyky, dokončit rozdělanou práci	samostatně pracuje, žáci jsou tvořiví a zruční, mají radost z procesu tvoření, volí vhodný materiál, využívá odpadový materiál, používá pracovní pomůcky, udržuje kolem sebe pořádek	kresba, malba, konstrukční činnosti, koláž, tvorba z papíru, textilu, přírodního materiálu, odpadového a drobného materiálu
	rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci, zvyšovat nároky na mravní výchovu, zlepšovat vztah dětí k sobě a k dospělým	zná pravidla soužití, objektivně hodnotí své chování a dovedou přijímat jeho důsledky, umí se rozhodovat, formulují své názory a postoje	práce ve skupinách, ve dvojicích
	rozvoj vztahu ke sportu, zdravý životní styl, zvyšování tělesné zdatnosti, zásady jednání a chování - fair play	mají vytvořen kladný vztah k pohybu a sportování, využívají sportovní nářadí, respektují psychohygienické požadavky na režim dne, využívají pobyt na čerstvém vzduchu, dodržují pravidla fair - play, zapojuje se	sportovní činnosti, tělocvična, hřiště, pobyt na čerstvém vzduchu

	do sportovních aktivit	
dbát na svou bezpečnost a předcházet úrazům, zodpovědně se chovat ke svému zdraví a ke zdraví ostatních	dbá na svou bezpečnost a předchází úrazům, umí požádat o pomoc a nabídne pomoc svou, dodržuje vymezená pravidla, především v souvislosti s bezpečností práce	Besedy
naučit žáky aktivně využívat volný čas, rozvíjet svůj talent, správnou volbu činnosti podle svých možností, schopností a zájmu	aktivně se podílí na tvorbě plánu činností, zvolí vhodnou činnost, má své vyhraněné zájmy a záliby,	spontánní činnost
vést žáky k ochraně životního prostředí	umí třídit odpad, zpracovává odpadový materiál, chápe základní ekologické souvislosti, má kladný vztah k životnímu prostředí	třídění odpadů,

	vést žáky ke kulturám a duchovním hodnotám	aktivně a tvořivě se zapojuje do kulturního dění	kulturní akce, lidové zvyky
--	--	--	-----------------------------

Plán činnosti ŠD

Podzim

- vzájemné seznámení, vztahy mezi žáky, seznámení s režimem a programem ŠD
- seznámení s provozem ŠJ, stolování
- bezpečná cesta do školy, pravidla dopravní výchovy pro chodce, chůze v organizované skupině
- Vycházky do podzimní přírody - sběr přírodnin, poznávání okolí, pozorování změn v přírodě
- Výzdoba školní družiny a školy
- Sportovní a rekreační činnost (hřiště, tělocvična ZŠ)
- Hry a soutěže ve školní družině
- Spontánní činnost – volné individuální hry
- Zájmové činnosti pracovní, výtvarné, hudební, přírodovědné zaměřené k podzimu

Příležitostné akce

- Zálesácké odpoledne (září)
- Podzimní sportovní odpoledne(září)
- Drakiáda (říjen)
- Lampiónový průvod (říjen)
- Halloween (říjen)
- Vítání občánků na radnici (listopad)
- Podzim ve škole – výstavka prací (listopad)

Zima

- Zimní radovánky na sněhu a ledu, sáňkování, bruslení
- Vycházky do zimní přírody (pozorování změn v přírodě)
- Nácvik zimních písniček a básniček.
- Lidové zvyky a řemesla – Vánoce, masopust
- Spontánní činnosti – volné individuální hry
- Výzdoba ŠD a školy zimními motivy
- Zájmové činnosti pracovní, výtvarné, hudební, přírodovědné zaměřené k zimě

- Příprava dárků k zápisu pro budoucí děti první třídy

Příležitostné akce

- Slavnostní rozsvícení vánočního stromu u radnice (prosinec)
- Čertování (prosinec)
- Mikulášská diskotéka (prosinec)
- Vánoce – lidové zvyky a tradice (prosinec)
- Vánoční besídka (prosinec)
- Vánoční stolování (prosinec)
- Sněhulákománie (leden)
- Pexesománie (leden)
- Masopust (únor)
- Piškvorkiáda (únor)

Jaro

- Vycházky do jarní přírody (pozorování změn v přírodě)
- Spontánní činnosti – volné individuální hry
- Sportovní a rekreační činnost (hřiště, tělocvična ZŠ)
- Lidové zvyky a řemesla – Velikonoce
- Zájmové činnosti pracovní, výtvarné, hudební, přírodovědné zaměřené k jaru

Příležitostné akce

- Velikonoce – lidové zvyky a tradice (duben)
- Hledání velikonočních vajíček (duben)
- Pálení čarodějnic (duben)
- Hrajeme si s odpadovým materiálem (duben)
- Den matek (květen)
- Stavění domečků z přírodních materiálů (květen)

Léto

- Vycházky do přírody (pozorování změn v přírodě)
- Spontánní činnosti – volné individuální hry
- Sportovní a rekreační činnost (hřiště, tělocvična ZŠ)
- Zájmové činnosti pracovní, výtvarné, hudební, přírodovědné zaměřené k létu

Příležitostné akce

Pohádkový les (červen)

Dětský den (červen)

K dosažení stanovených cílů chceme využívat zejména těchto výchovně vzdělávacích strategií:

skupinová práce

individuální práce

výklad

dramatizace

práce s knihami, časopisy

vyprávění

rozhovor

pozorování

hra

práce s encyklopediemi, mapami, internetem

soutěže

výstavy

besedy

kvízy, křížovky, doplňovačky, skryvačky, rébusy

vycházky

pohybové aktivity

odpočinek, relaxační techniky

praktické dovednosti

řešení problémových úloh

15. Zveřejnění školního vzdělávacího plánu ŠD

- ❖ veřejně přístupná nástěnka
- ❖ webové stránky školy
- ❖ ředitelna školy
- ❖ možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů

ŠVP školského zařízení pro zájmové vzdělávání obsahuje:

1. Materiální podmínky

2. Personální podmínky
3. Ekonomické podmínky
4. Provozní doba
5. Podmínky přijímání uchazečů
6. Docházka
7. Úplata za zájmové vzdělávání
8. BOZP
9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Formy vzdělávání
11. Motivace a hodnocení
12. Spolupráce
13. Délka a časový plán
14. Obsah vzdělávání v ŠD, časový plán a konkrétní cíle vzdělávání
15. Zveřejnění školního vzdělávacího plánu ŠD